

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind limba semnelor române

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. - Prin prezenta lege se recunoaște limba semnelor române, denumită în continuare *LSR*, limba maternă specifică persoanelor surde și/sau hipoacuzice.

Art. 2. - În sensul prezentei legi, expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a) *persoane surde și/sau hipoacuzice* - persoane cu deficiențe de auz, lipsite total sau parțial de auz, care pentru a comunica utilizează *LSR* și un sistem de comunicare bilingv;
- b) *comunitatea surdă* - comunitate culturală și lingvistică la care își declară apartenența persoanele surde și/sau hipoacuzice, care se identifică prin folosirea *LSR*, ca limbă maternă, pentru a comunica;
- c) *accesibilitate* - accesul neîngrădit al persoanelor surde și/sau hipoacuzice la informații și servicii publice, precum asistență medicală, ocuparea forței de muncă, asistență socială sau orice alte servicii publice, prin intermediul interpretării *LSR* și a subtitrării;
- d) *egalitatea de șanse pentru ocuparea forței de muncă* - *LSR* reprezintă o competență pentru comunicarea și furnizarea de interpreți autorizați, astfel încât persoanele surde și/sau hipoacuzice să aibă acces la locuri de muncă potrivit interesului și competenței lor;
- e) *limbă egală* - *LSR* este un mijloc lingvistic pentru a transmite gânduri, idei, emoții, având sintaxe, morfologie și structură proprie, îndeplinind toate caracteristicile ce definesc noțiunea de limbă;
- f) *educație bilingvă* - folosirea *LSR* ca limbă de predare în toate disciplinele, în combinație cu predarea citirii și scrierii limbii române;
- g) *comunicare bilingvă* - sistem sau mijloc de comunicare folosit de persoanele surde și/sau hipoacuzice care implică *LSR*, labiolectura, exprimare verbală și alte asemenea modalități de comunicare;
- h) *LSR* - limbă de sine stătătoare, compusă din semne manuale combinate cu gestică, mimica feței, cuvinte rostite fără sunete și cu structură, lexic și reguli gramaticale proprii, utilizată de comunitățile de surzi din România. *LSR* reprezintă pentru persoanele surde și/sau hipoacuzice un instrument de comunicare, un instrument de gândire, un instrument de învățare, precum și un instrument de construire a identității;
- i) *participare egală* - accesul în mod egal la viața socială, culturală, economică și politică, fiind asigurate condițiile ca persoanele surde și/sau hipoacuzice să poată participa la toate procesele de luare a deciziilor cu privire la viața lor;
- j) *învățare pe tot parcursul vieții* - accesul la educație, formare și dezvoltare profesională continuă pentru obținerea și păstrarea unui loc de muncă, în vederea asigurării unui venit care să permită existența independentă.

Art. 3. - Comunitatea persoanelor care folosesc *LSR* reprezintă o minoritate lingvistică și culturală, cu dreptul de a folosi, păstra, dezvolta și întreține cultura surzilor, de a spori și moșteni propria limbă maternă.

Art. 4. - Guvernul României, în colaborare cu asociațiile și organizațiile care reprezintă drepturile persoanelor surde și/sau hipoacuzice, inițiază și susține politici publice de promovare culturală, profesională în beneficiul acestor persoane.

Art. 5. - (1) Persoanele surde și/sau hipoacuzice au dreptul să folosească *LSR* în raporturile cu autoritățile

și instituțiile centrale și locale, publice sau private, pentru a-și exercita drepturile cetățenești.

(2) Autoritățile și instituțiile centrale și locale, publice sau private, au obligația de a pune gratuit la dispoziția persoanelor surde și/sau hipoacuzice interpreți autorizați în LSR, conform legislației în vigoare.

(3) Accesul la interpret autorizat în LSR se acordă la cerere sau din oficiu.

Art. 6. - (1) Predarea LSR, ca primă limbă, este facultativă, de la grădiniță până la facultate, statului român revenindu-i obligația de a asigura mijloacele necesare care să răspundă în acest sens nevoilor persoanelor surde și/sau hipoacuzice și familiilor din care acestea provin.

(2) Predarea LSR este asigurată de profesori surzi sau fără deficiențe de auz, care au urmat cursuri de formare și au obținut calificarea pentru utilizarea LSR, conform legislației în vigoare.

(3) Ministerul Educației și Cercetării autorizează și acreditează programe de studii universitare pentru disciplina LSR, la solicitarea instituțiilor de învățământ superior.

Art. 7. - (1) Statul român garantează și asigură copiilor și elevilor surzi și/sau hipoacuziei dreptul de a învăța, de a se instrui și de a susține examenele școlare în LSR.

(2) Elevilor surzi și/sau hipoacuziei înscriși în învățământul de masă li se asigură, la cerere, dreptul de a susține examenele în limba maternă, respectiv LSR, cu condiția depunerii cererii la conducerea instituției de învățământ cu cel puțin 60 de zile înaintea susținerii examenului.

(3) Elevilor surzi și/sau hipoacuzici care susțin probe la limba română, în scris, indiferent de forma de învățământ, li se asigură, pentru examinare, profesori cunoscători ai LSR.

(4) În cadrul grădinițelor și al școlilor speciale se folosesc LSR și mijloacele și/sau sistemele de comunicare bilingvă.

(5) Predarea în școlile speciale se poate face numai de cadre didactice autorizate de către instituțiile abilitate sau care au absolvit cursuri de învățământ superior pentru învățarea LSR.

(6) Predarea prin metoda bilingvă atât în grădinițe, cât și în școli se poate face doar de către persoane specializate în predare cu metode bilingve.

Art. 8. - Persoanele surde și/sau hipoacuzice au dreptul, la cerere, să fie asistate de un interpret autorizat în LSR pentru susținerea examenului în vederea obținerii carnetului de șofer, precum și în situații care implică instanțe de anchetă și de judecată.

Art. 9. - În termen de 2 ani de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentei legi, toate ministerele și instituțiile subordonate acestora sunt obligate să coreleze propria legislație cu prevederile acestei legi și să ia toate măsurile necesare pentru a respecta dreptul persoanelor surde și/sau hipoacuzice de a folosi LSR în relația cu instituțiile statului român.

Art. 10. - (1) Nerespectarea dispozițiilor prezentei legi constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei.

(2) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, prin agențiile teritoriale, verifică respectarea dispozițiilor prezentei legi și aplică sancțiunile contravenționale prevăzute la alin. (1).

(3) Anual, Agenția Națională Pentru Plăți și Inspecție Socială prezintă Guvernului un raport privind măsurile întreprinse în vederea respectării prevederilor prezentei legi, de către entitățile publice și private.

Art. 11. - La data intrării în vigoare a prezentei legi, orice dispoziție contrară se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ION - MARCEL CIOLACU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
TITUS CORLĂȚEAN

București, 27 martie 2020.

Nr. 27.